

ΓΑΛΗΝΟΣ

ΙΑΤΡΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩ 1879 ΥΠΟ ΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗ, ΜΑΚΚΑ, ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ

ΚΑΙ

ΚΑΤΑ ΣΑΒΑΒΤΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ ΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ

Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, Ν. ΜΑΚΚΑ, Ν. ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ.

ΕΤΟΣ ΕΒΔΟΜΟΝ

ΤΟΜ. ΔΕΚΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ν. Γ. ΠΑΞΕΑΡΗ
1885.

ΓΑΛΗΝΟΣ

ΙΑΤΡΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΓΑΡΘΕΝ ΤΩ (17) ΥΙΟ ΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ

Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, Σ. ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗ, Ν. ΜΑΚΚΑ, Ν. ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ

ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΕΒΛΙΘΜΕΝΟΝ

ΥΙΟ

Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, Ν. ΜΑΚΚΑ, Ν. ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ

ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΑΡΘΗΣ
ΠΡΟΜΗΘΕΥΣΑΣ

διὰ τὸ Ἐξωτερικόν Δρ. Ν. 20.
" " Ἐσωτερικόν " " Γ.
" τοῦ κκ. Φοιτητάς " " 8.

ΣΥΝΑΡΘΗΤΑΙ ΕΓΓΡΑΦΟΝΤΑΙ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ἐς τὸ Γραφεῖον τοῦ ΓΑΛΗΝΟΥ
Ὁδὸς Πινακωτῶν
ΑΡΙΘΜΟΣ 8

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. — Πνευμονική φθίσις πεπτικής καταγωγῆς, ὑπὸ Σπ. Ίω. Κανέλλη. (Συνέχ.). — Περὶ τῆς χημικῆς ἀναλύσεως τῶν ποτίμων ὑδάτων ὑπὸ ὑγιεινῆς ἐποψῆς, καὶ ἰδίως τοῦ ὕδατος τῶν Ἀδαμῶν ἐν Ἀττικῇ, ὑπὸ Α. Κ. Χρητομάου καὶ Μ. Χατζημιχαῆλη. (Συνέχ.). — Ἱατρικαὶ ἀναμνήσεις ἐπὶ τῆς μολυσματικότητος ἢ μὴ τῆς φυματιώσεως ἐν γένει καὶ ἰδίως τῆς πνευμονικῆς, ὑπὸ Γ. Θεοφανίδου (ἐν Ἀγρινίῳ). (Τέλος). — Περὶ ἀμωμιουρίας, ὑπὸ Βαρθολομαίου Α. Γκίζη (ἐν Παρισίοις). (Συνέχεια). — Θεραπεία ὀφθαλμοῦ. — Εἰδοποιήσεις. — Βιβλ. δελτίον.

ΠΝΕΥΜΟΝΙΚΗ ΦΘΙΣΙΣ ΠΝΕΥΜΟΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ

ὑπὸ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΙΩ. ΚΑΝΕΛΛΗ.

(Συνέχεια ὄρα σελ. 65).

Ἡραδύτερον ἐτι τρέφει τρεῖς κύνες, εἴς γαλάς καὶ ἓνα χοῖρον, ἐπικνευμένως διὰ πνεύματος καὶ γαγγλίων διαμέλειας φυματιώσεως· ὁ χοῖρος ἀπολέσθη ὀλίγον μετὰ τὴν ἐναρξίν τοῦ πειράματος, δύο γαλαὶ ὁμοίως· πλὴν τὰ ἕτερα ζῶα παρουσίασαν, μετὰ τινος ἐβδομάδας, ἐκδηλώσεις νοσηρὰς καὶ ἐνεκροτομήθησαν μεθ' ἐξήκοντα καὶ μίαν ἡμέρας¹⁾. Ἀπαξάπα-

1) Schmitt, loco citato σελίς 27.

σαι αἱ γαλακτεῖχον φυματίωσιν τοῦ πνεύμονος, τῶν τραχηλικῶν καὶ μεσολοφικῶν γαγγλίων, τοῦ πεπτικοῦ σωλήνος, τοῦ περιτονίου, τῶν μεσεντερικῶν γαγγλίων, καὶ δις φυματίωσιν τοῦ ἥπατος καὶ σπληνός· ἐν μεταξὺ τῶν τριῶν κυνῶν, εἰς μόνος εἶχε φυματιώδεις ἀλλοιώσεις τοῦ κώλου, εἴλεσθ, τῶν μεσεντερικῶν γαγγλίων καὶ τοῦ πνεύμονος.

Τὰ θετικὰ ἀποτελέσματα τὰ ἐπιτευχθέντα ἐν ταῖς χερσὶ τῶν Γάλλων πειραματιστῶν ἐξηκολούθησαν ὑφιστάμενα ὡς τοιαῦτα καὶ ἐν τῷ Γερμανικῷ εἰδέφει. Οὕτω ὁ κ. Leisoring, καθηγητῆς τῆς κτηνιατρικῆς σχολῆς ἐν Δρέσδη, ἐχορήγησε προβάτιον ἐπὶ τριήμερον λυμφυτικὰ φυματιώδη γάγγλια προσοχόμενα ἐξ ἀγελάδος. Ἀπὸ τῆς 15 ἡμέρας τὸ θερμομέτρον ἐδείκνυεν αὐξήσιν τῆς θερμοκρασίας κατὰ 1° εἰς 1°,5. Πρὸς τὴν ἕκτην ἐβδομάδα παρετήρησε βῆχα καὶ ὑπερβολικὴν ἰσχυρανσιν· πρὸς τὴν δεκάτην, ἡ ἀναπνοὴ ἐπεταχύνθη, ἡ δὲ ἀνάγκη πρᾶνῆγγελεν ἀλλοιώσεις πνευμονικὰς δεξιόθεν. Ἐν τῇ νεκροτομῇ τοῦ προβάτου τούτου, ὅπερ ἐσφαγιάσθη τὴν 85 ἡμέραν, παρετήρησεν ἐξελκώσεις τοῦ ἐντερικοῦ βλενοῦμένου μετὰ μικρῶν φυματιωδῶν ὕγκων· τὰ μεσεντερικὰ γάγγλια ἦσαν φυματιώδη τὸ ἥπαρ καὶ ὁ πνεύμων πεπληρωμένα ἦσαν φυματίων. Ἐτερον πρόβατον, ὅπερ προσέλαβεν ἀπ᾽ εἰς μόνον 20 γράμματα φυματιώδους οὐσίας, ὁμοίως ἐμολύνθη ὑπὸ τῆς φυματιώσεως. Τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα ἐπιτεύχθησαν καὶ ἐν τῇ κτηνιατρικῇ σχολῇ τοῦ Ἀνοβέρου ἐν ταῖς χερσὶ τῶν καθηγητῶν τῆς σχολῆς ταύτης. Ἑσσαρες κόνικλοι ἔφαγον κρέας χοίρου φυματιώδους, περὶ τὸ τέλος ἐνὸς τριμήνου δύο ἐξ αὐτῶν ἐγένοντο φθισικοί. Ἐπὶ 4 ἐτέρων κόνικλων, οἵτινες ἐτρέφησαν διὰ πνευμόνων φυματιωδῶν τοῦ αὐτοῦ χοίρου, παρετήρησαν τὰς τῆς φθίσεως ἀλλοιώσεις εἰς προϊόντα βαθμόν. Τούνοκτίον 4 κόνικλοι τραπέντες διὰ φυματιωδῶν οὐσιῶν φθῶν, διέφυγον τὴν νόσον. Ὁ Aubertin τρέφων κόνικλους διὰ πνευμόνων πλήρων τυροειδῶν μαζῶν, εἶδεν ἀναπτυχθεῖσαν πρὸς αὐτοῖς φυματιώδη περίτονιτιδα· οἱ Günther καὶ Hartman, χορηγῆσαντες πρὸς πέψιν κόνικλοις μάζας φυματιώδεις, βραδύτερον δὲ ἠέψαντες αἶψα διὰ τοῦ ἐκ κερχοειδῶν φυματίων ἐκλιθεμένου ὄπου, εὔρον, ἐπὶ τῶν ἐντερικῶν ἀλλοιώσεων, ἀποτύρωσιν τῶν βρογχικῶν γαγγλίων καὶ πολυάριθμα φυματία ἐν τοῖς πνεύμοσιν. Ὁ Ziem, καθηγητῆς τῆς ἀγρονομικῆς σχολῆς ἐν Ἰένῃ, ἐμόλυσε χοίρους ἐκ φυματιώσεως, χορηγῶν αὐτοῖς, τὸ μὲν γάλα φθισιότης ἀγελάδος, τὸ δὲ κρέας αὐτῆς. Πειράματα ἐπὶ κόνικλων εἴωκαν αὐτῷ ὅμοια πάντως ἀποτελέσματα. Ὁ Collin, ἐπὶ δεικῶν καὶ πέντε κόνικλων οὐ; ἔθρεψε διὰ φθισικῶν οὐσιῶν, ἐπέτυχεν ἐννεσῆς παραχωρητικῶν ἀλλοιώσεων· ἐπὶ παραδείγματι τυροειδῶν ἐστιῶν ἐν τοῖς τραχηλικῶν γαγγλίοις· ἀλλοιώσεων τῶν μεσεντερικῶν γαγγλίων καὶ ἐξελκώσεων τῶν Πυρεταίων ἀδένων· φυματίων ἐν τοῖς πνεύμοσιν καὶ τῷ ὑποζωότι· ἐπτάκις κερχοειδῶν φυματίων τοῦ ἥπατος, πεντάκις τοῦ σπλῆ-

ος καὶ τοῦ χορυειδοῦς καὶ δις τοῦ ἐγκεφάλου¹⁾. Ὁ κ. Toussaint τέλος πρὸ πενταετίας ἀνεκοίωσε τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν ἐπιστημῶν τὰ ἐπὶ 5 χοίρων ἀποτελέσματα αὐτοῦ. Ὁ εἰς τραφεὶς διὰ πνεύμονος φυματιώσεως ἀγελάδος παρουσίαζε μετὰ 77 ἡμέρας φυματίωσιν προϊούσαν, ἐπίσης καὶ οἱ λοιποὶ τέσσαρες, ὧν εἰς μόνος ἐγένετο φθισικὸς χωρὶς καὶ φάγη φυματιώδη προϊόντα, ἀλλὰ διὰ τῆς συγκατακλήσεως ἐν τῷ αὐτῷ χώρῳ ἐν ᾧ καὶ οἱ λοιποὶ ἢ ἡ φυματιώσις ταύτου ἐδηλώθη μετ' ἡμέρας 100 διὰ πνευμονικῶν ἀλλοιώσεων ὡς καὶ φυματιώσεως τῶν ὑπογενεῶν καὶ βρογχικῶν γαγγλίων²⁾.

Ἔως ἐδῶ σύμπαντες οἱ πειραματισταὶ εὐρίσκοντες ἐν ὁμοθυμῳ οἰονεὶ συμφωνίαν ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς παρὰ ζώου; φυματιώδους μολύνσεως δι' ἐδωδῆς ποικίλων φθισικῶν προϊόντων, ἐπὶ παραδείγματι φυματιωδῶν λυμφατικῶν γαγγλίων, πνεύμονος φθισιῶντος, πτυέλων, γάλακτος, μῶν κ.τ.λ. Δὲν ἤρρησαν ὅμως ὅπως διαχυθῶσι σπέρματα ἀντιφθισικά ἐξ ὁμάδος σφῶν ἐπιστημόνων, ἅτινα εἶδει νὰ εὔρωσιν αἰεὶ ἐπὶ μάλλον ὑπερσπιστικὴν περίθλαψιν εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν αἰγίδα τοῦ κ. Collin (d'Alfort). Καί, οὕτως τῷ ἄντι, ὑπῆρξεν ὁ φανατικὸς πολέμος τῆς διὰ θρέψεως φυματιώδους μεταδοτικότητος. Ὁ Dubuisson (1869) καὶ Metzger (1853) ἐπέτυχον ἀποτελεσμάτων ὅμοια ἀρνητικῶν, ἐπίσης καὶ οἱ Sarr καὶ Reynal. Ὁ Bollinger³⁾ ἐπανελάβετο ἐπίσης τὰ πειράματα ταῦτα καὶ ἐπέτυχεν ἀποτελεσμάτων ποικίλων· παρεμφερῶς καὶ ὁ Hering⁴⁾:

Ὁ κ. Collin ἐποίησεν ἐπίσης πειράματα ἐπὶ τῆς διὰ θρέψεως παραγωγῆς τῆς φυματιώσεως ἐπὶ σειρᾶς διαφόρων ζώων, π.χ. δύο ταύρων, δύο ἐρήθων κριῶν, δύο νέων χοίρων, πολλῶν ζώων τοῦ κυνικοῦ γένους, σειρᾶς κόνικλων διαφόρου ἡλικίας καὶ πολλῶν ἰνδοχοίρων· πρᾶγμα δ' ἀξιοσημείωτον, κατὰ Bouley⁵⁾, ἐνῶ ὁ κ. Villenon καὶ ἀπαξάπαντες οἱ πειραματισταὶ, τοῦ C. Harvier ἐπὶ κεφαλῆς, εἶπε σύμφωνον εἰς τὸ ἀναγνωρῆσαι ὅτι ἡ φυματιώσις εἶναι μεταδοσίμος διὰ τῶν πεπτικῶν ὁδῶν, ὁ κ. Collin τούνοκτίον δὲν καθαρῶς οὐδὲν φαινόμενον τῆς τάξεως ταύτης παραγόμενον ὑπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ του, ἀπαντα τὰ ζῶα τῶν πειραμάτων του εἰς οἰονδήποτε καὶ ἀνήκουσι γένος, μένουσιν ἀθάλαθ, οὕτως δὲ ἔφρασεν ἐν τῷ ἐξῆς συμπεράσματι· «ὅτι ἡ ἐπανειλημμένη καὶ ἀθρόα πέψις φυμα-

1) Orth, Virchow's Archiv. C. LXXVI, 1877.

2) Toussaint, Comptes rendus Acad. sciences, 29 Μαρτίου 1880.

3) Bollinger, Ueber impfung Pfluterungstuberculose. Arch. f. experim. Pathol. Αὐγουστος 1873.

4) Hering, Histologische experimentelle Studien über die Tuberculose, 1873.

5) Bouley. Eodem loco σελίς 141.

τιώδους ούσιας ἐν ταῖς ποικίλαις τῆς μορφῆς, π.χ. ἡ πέψις κρέατος, μυῶν, αἵματος καὶ βρογχικῶν βλεννῶν προσερχομένων πάντων ἐξ ἀτόμων φυματιωδῶν, δὲν παράγει οὔτε τὴν πνευμονικὴν φθίσην, οὔτε οὐδεμίαν ἐξέρχουσαν σπλαγγικὴν φυματίωσιν. Διεκήρυξεν ὅθεν γεγωνεῖ τῆ φωνῇ ὅτι ἡ φυματίωσις οὐδέλως ἐνοφθαλμίσσιμος· ἐστὶ διὰ τῶν πεπτικῶν ὁδῶν παρελήχθη δ' ὅτι τὰ ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος, θέλουσιν εἶπαι ταυτὰ ἐν ταῖς χερσὶν ἀπάντων τῶν πειραματιστῶν ἐκείνων, οὔτινες θέλουσι φροντίσει νὰ μὴ ἐνεργῶσιν ἐπὶ ζῶων φυματιωδῶν, καὶ δὲν θέλουσι χορηγεῖν διὰ βίας φυματιώδεις μάζας συντεθλιμμένας καὶ διακαλυμμένας, αἵτινες πίπτουσι εἰς τὰς ἀερίους ὁδοὺς δύνανται νὰ δώσωσι γένεσιν τυροειδέσι πνευμονίαις περιγραπτοῖς ἢ διαχύτοις· ἐξήγει ἐν τέλει τὴν ἀβλαβείαν τοῦ ζώου κατόπιν πέψως φυματιωδῶν μαζῶν, εἴτε ἐνεκα τῶν ἀλίγων ἐκσπασμασμένων ἐνδοσμωτικῶν ιδιοτήτων αὐτῶν, εἴτε συνεπείρ τῆς ἀλλοιώσεώς των διὰ τῶν θεραπευτικῶν ὑγρῶν). Πλὴν ἀλλ' ὅμως δ κ. Chaudeau ἐπικρίνεται ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου καὶ ἐπιφέρει ὅτι ἡ ἀβλαβεία τοῦ φυματίου διὰ τινος ζῶα δὲν ἀποδεικνύει οὐδὲν κατὰ τῶν ἐπὶ μῶσχων πειραμάτων του· ἐπὶ παραδείγματι ἐπειδὴ ἡ πέψις προϊόντων μάζων δὲν ἀναπτύσσει τὴν μάστιν παρὰ τῶ κυνί, δὲν ἔπεται ἐκ τούτου ὅτι ἡ μάστις δὲν εἶναι ἐνοφθαλμίσσιμος διὰ τῶν πεπτικῶν ὁδῶν παρὰ τοῖς μονώνυξι ζώοις (solipèdous)· ἄλλως τε, παρὰ τοῖς ζώοις εἰς ἃ οἱ πνεύμονες ὑγιεῖ· εὐρέθησαν μετὰ τὴν νεκροτομήν, δὲν δύναται νὰ παραδεχθῆ τὴν εἰσχώρησιν φυματιωδῶν προϊόντων ἐν ταῖς ἀερίαις ὁδοῖς¹⁾. (ἀκολουθεῖ)

ΠΕΡΙ ΧΗΜΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΟΤΙΜΩΝ ΥΔΑΤΩΝ
 ὑπὸ ὑγιεινῆν ἔποψιν,
 καὶ ἰδέως τοῦ ὕδατος τῶν Ἀθαμῶν ἐν Ἀττικῇ.

ΥΠΩ Α. Κ. ΧΡΗΣΤΟΜΑΝΟΥ ΚΑΙ Μ. ΚΑΤΖΗΜΙΧΛΗ

ΕΚΘΕΣΙΣ
 Πρὸς τὴν Νομάρχην Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας.

(Συνέχεια. ἴσα σελ. 53).

α'. — Ἐκτίμησις τοῦ νιτρικοῦ ὀξέος κατὰ προτέγγισιν.

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τούτων ἐργασιῶν ἀποφέρει ἐξυγόμενα ἀσφαλῆ, διαρκεῖ δὲ μόνον 2—3 λεπτὰ ὥρας καὶ ἀπαιτεῖ ἐλαχίστην προπαρασκευήν.

1) Colin, Bull. Acad. méd. 27 Μαΐου 1873.
 2) Chaudeau, Bull. Acad. méd. 3 Ἰουνίου, 1873.

διὰ σωλήνος ὑελίνου, λήγοντος εἰς ἄκρον ὀξύ, στενωτέρων τὴν διάμετρον ἔχον, καὶ φέροντος εἰς τὴ ἀντίθετον ἄκρον σωλήνα ἐκ κόμμοος ἐλαστικοῦ κλειστὸν ἐτέρωθεν διὰ τεμαχίου ῥάβδου ὑελίνης, μεταφέρομεν μίαν σταγόναν τοῦ ὑπὸ ἐξέτασιν ὕδατος εἰς τὸν πυθμένα κάψης ἐκ λευκῆς πορσελλῆνης καὶ μίγνουμεν αὐτὴν ἐκεῖ μετὰ δύο σταγόνων διαλύματος ἐκ 300 μερῶν βάρους ὕδατος ἀπεσταγμένου καὶ 1 μ. β. κεκρυσταλλωμένης θεικῆς βροκίνης. Εἶτα δὲ λαμβάνομεν διὰ τοῦ αὐτοῦ σωλήνος, κατόπιν ἐκάστης χρήσεως καλῶς ἀποπλυνομένου, πυκνὸν θεικὸν ὀξύ χημικῶς καθαρὸν, εἰδικῶν βάρους 1,82—1,84, ὅπερ πρὸς τελείαν ἐκδίωξιν τοῦ τυχόν ἐνυπάρχοντος νιτρώδους ἢ νιτρικοῦ ὀξέος ἄφείλει νὰ ἐξέσθῃ ἐπὶ τινι λεπτῷ ὄρακι μετὰ καθαρῶν θείων, καὶ προσθέτομεν αὐτὴ κατὰ σταγόναν, πιπτούσας κατὰ διαλείματα ἐνὸς δευτερολέπτου, πρὸς τὸ μίγμα τοῦ ὕδατος καὶ τῆς θεικῆς βροκίνης. Ἐὰν μὲν οὐδὲ ἔχῃ νιτρικοῦ ὀξέος ἐνυπάρχον, τὴ προκύπτουσα μίγμα οὔτε μετὰ τὴν προσθήκην τῆς 10ης σταγόνος θέλει χρωσθῆ ποτῶς, ἐὰν δὲ ὑπάρχῃ ὑπέροχον, θέλει ἀναφανῆ ἀμέσως μετὰ τὴν προσθήκην τῆς πρώτης σταγόνος χροιά ἐντόνωσιν καὶ ζωηρῶς ἐρυθρά, ἢ ἐν περιπτώσει κατὰ τὸ μάλλον καὶ ἤττον ἐλάσσονος ποσοστοῦ, ὑπερβαίνοντος ὅμως πάντοτε τὰ ὄρια τοῦ ἔχοντος, τοῦλάχιστον τοιαύτη ῥοδόχρους. Ἐὰν ὅμως ἡ εὐδιὰκριτος αὐτῆ ῥοδόχρους χροιά ἐμφανισθῆ μὲν, ἀρχὴ ὅμως ἐπὶ τῆ προσθήκῃ τῆς πρώτης σταγόνος τοῦ θεικοῦ ὀξέος, τότε τὸ ποσοστὸν τοῦ νιτρικοῦ ὀξέος κεῖται κάτωθεν τῶν 50 χιλιοστογρ. ἐν τῷ λίτρῳ ὕδατος. Ἴδιωρ τὸ ὁποῖον δεικνύει τὴν ῥοδόχρουν χροιάν μετὰ τὴν προσθήκην τῆς 4ης—5ης σταγόνος, ἐνέχει ὀλιγώτερον τῶν 27—25 χιλιοστογραμμῶν, ὕδωρ δὲ δεικνύον αὐτὴν μετὰ τὴν 6ην—7ην—8ην σταγόναν περιέχει ἑλαττον τῶν 15—10 χιλιοστογραμμῶν. Ἴδιωρ ἀπεσταγμένον πρὸς ἢ ἔχον προσθέσει νιτρικὸν ὀξύ (νιτρικὸν κάλιον) κατ' ἀναλογίαν τῶν 4 μ. β. ὀξέος πρὸς 1000000 μ. β. ὕδατος, ἐδείκνυε σαφῶς τὴν ῥοδόχρουν χροιάν μετὰ τὴν προσθήκην 9—10 σταγόνων θεικοῦ ὀξέος. Λαβῶν δὲ ὕδωρ περιέχον μόνον 0,675 μέρη νιτρικοῦ ὀξέος πρὸς 1.000.000 μ. ὕδατος, δὲν ἠδυνήθη πλεόν νὰ ἴδῃ τὴν ῥοδόχρουν χροιάν· ἀλλ' ὅμως αὐτὴ ἀμέσως καὶ χαρακτηρηστικῶς ἐπεφάνη, ὅτε ἐξήτησεν 1 κυβ. ἐκατοστόμετρον τοιοῦτου ὕδατος ἐν τῇ κάψῃ μέχρι ξηροῦ καὶ ἐξήτασεν ἀπ' αὐθιγῆς τὸ ὑπόλειμμα τῆς ἐξήτησεως διὰ 2 σταγόνων διαλύματος θεικῆς βροκίνης καὶ 10 σταγόνων θεικοῦ ὀξέος.

Ἐννοεῖται ὅτι δὲν εἶναι ἀπὸ σκοποῦ νὰ δοκιμάζωνται πρὸ τῆς ἐκτελέσεως σειρᾶς τινος δοκιμασιῶν τὰ σχετικὰ ἀντιδραστήρια, τοῦθ' ὅπερ κατορθοῦνται μίγνυομένων αὐτῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω μετὰ μιᾶς σταγόνος ὕδατος ἀπεσταγμένου, ὅπερ οὔτε διὰ 10 σταγόνων θεικοῦ ὀξέος καὶ περισσότερο ἠέλει χρωσθῆ.

Κελοῦν εἶναι ἐπίσης χάριν ἐξασκήσεως τοῦ ὀφθαλμοῦ νὰ παραβάλλων·

ται τὰ ἀποτελέσματα τῶν δοκιμασιῶν τούτων πρὸς τὴν καθαρῆς ῥοδῆ. χρουν καὶ εὐκόλως διακρινομένην χροιάν, ἣν παράγουσιν 4—8 σταγόνες θεικοῦ ὀξέος ἐπὶ σταγόνος ὕδατος, περιέχοντος 0,025 γραμμῶν νιτρικοῦ καλίου ἐν τῷ λίτρῳ (δηλαδὴ ὡς ἕγγιστα 15 χιλιοστόγραμμα νιτρικοῦ ὀξέος). Τοιοῦτοτρόπως εὐκόλως δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ ἐκ τῆς μεΐζονος ἢ ἐλάσσονος ἐντάσεως τῆς χροιάς ἢ ἐκ τοῦ μεΐζονος ἢ ἐλάσσονος ἀριθμοῦ σταγόνων θεικοῦ ὀξέος, ἂν τὸ νιτρικὸν ὀξὺ ἐν τῷ ὕδατι εἴηαι περισσῶς ἢ ὀλιγώτερον τοῦ ποσοστοῦ τούτου.

Τὸ ὕδωρ τῶν Ἀδαμῶν μόνον μετὰ τὴν 8ην σταγόναν θεικοῦ ὀξέος χροῖνυται ἀσθενῶς.

β'. — Ἀκριβῆς προσδιορισμός.

Μετὸ μεγίστης ἀκριβείας προσδιορίζεται τὸ νιτρικὸν ὀξὺ διὰ τῶν μεθόδων τοῦ Reichardl καὶ τοῦ Schloisingr κατὰ μὲν τὴν πρώτην τὸ νιτρικὸν ὀξὺ ἀνάγεται εἰς ἀμμωνίαν, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν εἰς ἀερῶδες οξείδιον ἀζώτου. Πρὸς ἐκτέλεσιν ὅμως αὐτῶν απαιτεῖται ἡ χρῆσις καλῶς ἐφωδιασμένου χημείου, διὸ κρίνω οὐχὶ ἀπὸ σκοποῦ ν' ἀναφέρω ἐνταῦθα μέθοδον ἀπλουτέραν καὶ παρέχουσαν καλὰ ἀποτελέσματα.

Ἐν γραμμα μιλιοθεικοῦ καλίου διαλύεται ἐντὸς 1000 κυβ. ἐκατοστομέτρων ἀπεσταγμένου ὕδατος, ἐκ τούτων δὲ λαμβάνονται 100 κυβ. ἐκατοστομέτρα μίγνυνται μετὰ νέων 900 κ. ἐκ. ὕδατος καὶ παρασκευάζεται οὕτως ὀγκομετρικὸν διάλυμα ἰνδικοῦ, κυκνοῦν καὶ δικυγῆς.

Μετὰ ταῦτα τίθενται εἰς μίαν κάψαν ἐκ πυρσελλάνης 100 κυβ. ἐκατοστομέτρα ὕδατος ἀπεσταγμένου καὶ εἰς ἑτέραν ἰσομεγέθη ἐν λίτρον τοῦ ἐξεταζομένου ὕδατος· ἐξατμίζεται τὸ ὕδωρ τῆς δευτέρας κάψης διὰ θερμάνσεως μετρίου ἀναχθῆ εἰς τὸ 1/10 τοῦ ἀρχικοῦ ὄγκου, ἐξισωθῆ δηλαδὴ κατ' ὄγκον πρὸς τὸ ληφθῆν ἐν τῇ πρώτῃ κάψῃ ἀπεσταγμένου ὕδατος. Τότε δὲ θερμαίνονται ἀμφότεραι ὑπὸ τῆς γυμνῆς φλογὸς λύχνου εἴτε διὰ φωταερίου εἴτε δι' οἰνοπνεύματος. Πρὶν εἰσέτι ἐπέλθῃ ὁ βρασμὸς προστίθενται εἰς ἀμφοτέρας ἀνά 5 κυβ. ἐκστ. πυκνοῦ θεικοῦ ὀξέος, τοῦ δὲ βρασμοῦ ἐπελθόντος, προστίθενται εἰς ἐκάστην κάψαν καὶ 100 κυβ. ἐκατοστομ. ὑπ' ἀρ. 2 κανονικοῦ παρασκευασθέντος διαλύματος 0,0866 γραμμῶν νιτρικοῦ καλίου ἐν 2 λίτροις ὕδατος. Τὰ 100 ταῦτα κυβ. ἐκστ. ἐκπροσωπεύουσιν ἀκριβῶς 0,0027 γραμμῶν νιτρικοῦ ὀξέος. Τέλος δὲ εἰτάγεται στάγδην ἐκ σταγονομέτρου, ἠριθμημένου εἰς δέκατα τὰ κυβ. ἐκατοστομέτρου τὸ ὡς εἴρηται παρασκευασθῆν διάλυμα τοῦ ἰνδικοῦ, διατηρουμένου τοῦ ζωηροῦ βρασμοῦ τοῦ ὕδατος καὶ διακόπτεται ἡ προσθήκη τοῦ ἰνδικοῦ, ὅταν ἡ κυκνῆ χροιά, ἣν παράγουσιν αἱ προστιθέμεναι σταγόνες, πύση πλέον νὰ ἐξαφανίζηται ἐκάστοτε καὶ χωρῶς μόνιμως καὶ εὐδιακρίτως τὸ ἐν τῇ κάψῃ ὑγρὸν καὶ μετὰ παρέλευσιν 1—3 λεπτῶν ἀπὸ

κῆς προσθήκης τῆς τελευταίας σταγόνος. Ἐν μὲν τοῦ ἀριθμοῦ (α) τῶν κυβ. ἐκατοστομέτρων διαλύματος ἰνδικοῦ, ἃ προστέθησαν πρὸς τὸ ἀπεσταγμένον ὕδωρ μέχρι τῆς μόνιμου χρώσεως, μανθάνομεν τὴν ὑφ' ἐνὸς κυβ. ἐκατοστομέτρου διαλύματος ἰνδικοῦ θεικνυομένην ποσότητα νιτρικοῦ ὀξέος ($= \frac{0,0027}{\alpha}$), ἐκ δὲ τοῦ φυσικοῦ τῷ λόγῳ μεΐζονος ἀριθμοῦ (β)

τῶν μέχρι ἐπιτεύξεως τοῦ αὐτοῦ ἀποτελέσματος εἰς τὸ ἐξεταζόμενον ὕδωρ προστιθεμένων κυβικῶν ἐκατοστομέτρων διαλύματος ἰνδικοῦ, διδασκόμεθα αὐτὴν ταύτην τὴν ἐν ἐνὶ λίτρῳ ὕδατος ἐνυπάρχουσαν ποσότητα τοῦ νιτρικοῦ ὀξέος κατὰ τὸν τύπον $(\beta - \alpha) \frac{0,0027}{\alpha} = 0,0027 \left(\frac{\beta}{\alpha} - 1\right)$.

Ἐὰν λ. γ. τὸ ἐξεταζόμενον ὕδωρ στερεῖται, ὡς τὸ ἀπεσταγμένον, παντελῶς τοῦ νιτρικοῦ ὀξέος, τότε εἶναι $\beta = \alpha$ καὶ ὁ ἀνωτέρω τύπος $(0,0027(1 - 1) = 0)$ δηλοῖ ὅτι δὲν ἐνυπάρχει νιτρικὸν ὀξὺ.

Δημοσιεύοντες τὴν προῦσταν διατριβὴν δὲν προτιθέμεθα κυρίως, ὡς βλέπει ὁ ἀναγνώστης, νὰ ἐκθέσωμεν τὰ τῆς συνθέσεως τοῦ ὕδατος τοῦ κτήματος Ἀδαμῶν, διότι ὀλίγοι ἐνδιαφέρει αὐτὸν ἂν ἦναι κελὸν ἢ οὐ· ὁ κύριος ἡμῶν σκοπὸς ἦτο νὰ δι' ἀξίωμεν εἰς τοὺς μαθητὰς ἡμῶν τὴν μέθοδον τῆς προχείρου ἀναλύσεως τῶν ποτισμῶν ὑδάτων. Καὶ εἴηαι μὲν εὐρὺ τὸ στάδιον τοῦ Ἑλληνικοῦ συγγραφέως χημικῶν μεθόδων, ἐπειδὴ ὀλίγα ἢ οὐδὲν εἰσέτι ἐγράφη σχετικῶν ἐν τῇ γλώσσῃ ἡμῶν ὑπὸ τοιαύτην ἔποψιν πᾶσα μετὰφρασις καὶ τῶν κοινοτέρων μεθόδων περὶ ἀναλύσεως τῶν ποτισμῶν ὑδάτων ἐκ τῆς γερμανικῆς ἢ τῆς γαλλικῆς ἤθελον εἶσθαι ὠφέλιμος καὶ ἐπιθυμητή. Πιθόλομεν ὅμως θεωρῆσαι ὡς αὐτόχρημα γελοῖαν ἐπίδειξιν καὶ ἀδιακρίσιν πρὸς συναδέλφους τὴν ἐπανάληψιν γνωστῶν ἢ κοινῶν μεθόδων, ἐὰν ἔπαυ' ἤδη ἐδημοσιεύθησαν πρὸς αὐτοὺς. Καὶ τὰ κοινοτέρα ἀλλαγῶν γνωστὰ τυγχάνοντα μοὶ φαίνεται ὅτι δύναται νὰ δημοσιεύωνται ἀνευ ἐνδοκτισμοῦ ὑπὸ ἐπιστημόνων πρὸς ἡμῖν, ἐὰν φέρωνται τὸ πρῶτον καὶ χάριν διδασκαλίας· ἐὰν ὅμως οὐδέτερος τῶν σκοπῶν τούτων ἐπιτυγχαίεται, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ προσέχωμεν δημοσιεύοντες τὰς τυχούσας χάνεται, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ προσέχωμεν δημοσιεύοντες τὰς τυχούσας ἐργασίας ἡμῶν· δὲνεῖμεθα ὅλοι Humboldt ἢ Liebig, ὧν καὶ αἱ ἐπλούστεραι πρὸς οἰκείους ἐπιστολαὶ ἐδημοσιεύθησαν καὶ ἐγένοντα εὐαγγέλια ἐν τῇ ἐπιστήμῃ. Συνετὸν ἤθελον εἶσθαι νὰ δημοσιεύωμεν ἐκεῖνας μόνον τὰς ἐργασίας καὶ τότε μόνον, ὅταν δι' αὐτῶν προστίθεται κάτι τι εἰς τὴν πρόσθεσιν τῆς ἐπιστήμης. Ἄριστον δὲ κριτήριον τῆς τοιαύτης σημασίας ἐργασίας τίνος εἶναι κατ' ἐμὴν γνώμην ἡ δημοσίευσίς αὐτῆς καὶ ἐν ξένη γλώσσῃ. (ἀκολουθεῖ)

ΙΑΤΡΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ἐπὶ τῆς μυλοσμηκεώσεως, ἢ μὴ, τῆς φυματιώσεως ἐν γένει καὶ ἐπίως τῆς πνευμονικῆς.

ὑπὸ Γ. ΘΕΟΦΑΝΙΔΟΥ (ἐν Ἀγγλίῳ).

(Συνέχεια. ὅρα σελ. 72).

Εἰς τὴν μείζονα δὲ ἢ ἐλάττωσα ἀνάπτυξιν τῆς χοιραδίσεως δέον νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψει καὶ αἱ κλιματολογικαὶ συνθηκαί, ἢ τοῦ περιέχοντος, διότι ὡς ἐκ τῶν ἰδίῳν μου παρατηρήσεων προκύπτει, ὑφίσταται σπουδαία καὶ οὐσιώδης διαφορὰ πρὸς τὴν συχνότητα καὶ τὸν βαθμὸν τῆς ἀναπτύξεως τῆς χοιραδίσεως μεταξὺ τῶν πεδινῶν καὶ ὄρεινῶν χωρῶν τῆς Ἑλλάδος, τῶν κειμένων εἰς ὕψος ἄνω 400 μέτρων ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Ἐν τῇ ὄρεινотάτῃ Εὐρυτανίᾳ ἐν ἣ ἐπὶ τέσσαρα ἔτη σχεδὸν διέμεινα, παρατήρησα ἀσυγκρίτῳ τῷ λόγῳ συχνότερας τὰς διαφορὰς ἐκφάνσεις τῆς χοιραδικῆς δυσκρασίας, ἢ ἐν τοῖς πεδινοῖς δῆμοις τῆς Τριχωνίας, ἐν ἣ ἀπὸ πλείστων ἐτῶν ζῶ. Εἰς τε τὰς διαφορὰς κώμας καὶ αὐτὴν τὴν πρωτεύουσαν τῆς Εὐρυτανίας, ἐκτὸς τῶν χοιραδικῶν παθήσεων τοῦ δέρματος, τῶν λεμφικῶν ἀδένων, τῶν ὀρθοκλυῶν, καὶ τοῦ βλεννομένου τῆς ρινός, πολὺ συχνότερον δύναται τις ἰδεῖν τὰς διακρήσεις παθήσεις τῶν ὀστέων, τῶν ἄρθρων καὶ τῶν συνδέσμων αὐτῶν, τῶν προφανῶς ἐκ τῆς χοιραδίσεως προερχομένων, ὡς καὶ τὰ ἐπὶ διαφορῶν τοῦ σώματος μερῶν ἀναπτυσσόμενα ῥυπαρὰ καὶ πολλὰκις ἐκτεταμένα χοιραδικὰ ἔλκη, ἐνῶ σπανιώτατα δύναται νὰ ἀπαντήσῃ ἐν τοῖς πεδινοῖς δῆμοις τῆς Τριχωνίας τὰς τελευταίας ταύτας ἐκδηλώσεις τῆς νόσου. Εἰς κώμας δὲ τινὰς τῆς Εὐρυτανίας ὑψηλὰς καὶ ψυχρὰς, καὶ ὀλίγον θερμικινόμενας ἐκ τοῦ ἡλιακοῦ φωτός, διότι περιστοιχοῦνται ὑπὸ ἀλύτου ὑψηλῶν ὄρειων, περιβαλλόντων στενωπότην λιωρίδα γῆς, ἐξ οὗ ἐπ' ὀλίγας μόνον ὥρας τῆς ἡμέρας εἶναι ὀρατὸς ὁ ἥλιος ἐπὶ τοῦ λίαν περιορισμένου αὐτῶν ὀρίζοντος, εἰς τὰς κώμας ταύτας δύναται τις ἰδεῖν χοιραδίωσιν καὶ φυματίωσιν παραλλήλως νὰ συμβαδίζωσι, καὶ ἀνευ ὑπερβολῆς δύναται νὰ λεχθῆ, ὅτι αἱ νόσοι αὗται εἰσὶν ἐνδημικαί. Τὴν αὐτὴν ὡς ἔγγιστα διαφορὰν δύναται τις νὰ παρατηρήσῃ καὶ μεταξὺ τῶν πεδινῶν καὶ ὄρεινῶν δῆμων τῆς Τριχωνίας.

Ἐντεθεν δὲ δῆλον καθίσταται ὅποσον ἀναγκασιότατα ἀποβαίνει πρὸς ἐκτίμησιν ἀκριβῆ τῆς συγκριτικῆς ἀναπτύξεως τῆς ἐν γένει φυματιώσεως κατ' ἡμῖν ἢ Ἰατρικῇ Γεωγραφίᾳ, ἢ ἢ κλιματολογία, ἢ συγκριτικῆ τῶν διαφορῶν χωρῶν τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὅποσον μεγάλην ὑπηρεσίαν εἰς τε τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν πατριδα ἠδύναντο νὰ προσφέρωσιν οἱ τὸ ἔργον μετερχό-

μενοι εἰς τὰς διαφορὰς χώρας τῆς Ἑλλάδος ἰατροί. Ἡμεῖς μόνον τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ζητήματος ἐθεώρημεν. Ἢ κατὰ βάθος δὲ ἔρευνα τῶν αἰτίων, ἐξ ὧν προέρχεται ἢ δυσανάλογος διαφορὰ ὡς πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὸν βαθμὸν τῆς χοιραδίσεως καὶ φυματιώσεως, καὶ τὴν μείζονα ἢ ἐλάττωσα συχνότητα αὐτῶν μεταξὺ τῶν πεδινῶν καὶ ὄρεινῶν τῆς Ἑλλάδος χωρῶν, ἀπαιτεῖ, ὡς ἠγορημὴ, εἰδικὴν καὶ ἀδιάλειπτον μελέτην, καὶ ἀκριβῆ καὶ λεπτομεροῦς ἔρευναν, τόσον ἐπὶ ἐνὸς ἐκάστου τῶν στοιχείων τοῦ περιέχοντος, ἢ τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος, τοῦ πινόμενου ὕδατος, καὶ τῆς ποιότητος τοῦ ἐδάφους, ἢ τοῦ εἶδους τῶν ὀρυκτῶν ἢ ἀλάτων ἐξ ὧν σύγκειται τὸ ἔδαφος, καὶ μέρος τῶν ὁποίων διαλύουσι καὶ συμπαρκαύρουσι τὰ πινόμενα ὕδατα, ὅσον καὶ τοῦ εἶδους τοῦ βίου, τῶν ἔξωθεν, τῆς τροφῆς τῶν κατοίκων, καὶ τῶν ἄλλων συνθηκῶν, ὅσαι συντελοῦσιν εἰς τὴν ἐπαύξεισιν ἢ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ κακοῦ.

Ἄλλα διατὶ ἢ χοιραδίωσις, ἐκτὸς τῆς κληρονομικῆς καὶ αἰσθητικῆς, δέον νὰ θεωρηθῆ καὶ αὐτὴ ὡς ἄμεσος παραγωγὸς αἰτίας τῆς φυματιώσεως, διότι παρὰ πάντων τῶν ἰατρῶν, ἐν τῇ ἐνεστῶσῃ καταστάσει τῆς ἐπιστήμης, νομίζεται ὡς ταυτόσημος ἢ συνώνυμος τῆς φυματιώσεως, ἐπειδὴ ἱστολογικῶς ἀπεδείχθη κατὰ τὰς νεωτέρας ἐρεῦνας, ὅτι οὐσιώδης διαφορὰ μεταξὺ χοιραδίσεως καὶ φυματιώσεως δὲν ὑφίσταται, χοιραδικὰ δὲ παιδία οὐκ ἀπνίκως γίνονται φυματιώδη, ἢ δὲ φυματιώδη μνηγγίτις κατὰ τὰς ἰδίας μου παρατηρήσεις πρόδρομον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἶχε τὴν χοιραδίωσιν χοιραδικὰ δὲ νεοπλασία παρεμφέρουσι πρὸς τὴν φυματίωσιν καὶ κατ' αὐτὰς καὶ κατὰ τὴν μεταμόρφωσιν αὐτῶν εἰς ἀποτύρωσιν. Παρὰ δεξιόμοιοι δὲ τὴν χοιραδίωσιν ὡς ἄμεσον παραγωγὸν αἰτίαν, δυνάμεθα εὐλόγως νὰ ἐξηγήσωμεν τὴν τοσαύτην ἐπέκτασιν καὶ διέδοσιν τῆς φυματιώσεως ἐν γένει.

Ἐκ τῶν δημοσιευθεισῶν δὲ ἤδη παρατηρήσεών μου, σαφῶς νομίζω προκύπτει, ὅτι ἐκτὸς σπανίων τινῶν περιπτώσεων, κατ' ἂς μόνον σωματικῶν ἰσχυρῶν, οὐχὶ δὲ πλῆρεις ἀποδείξεις δύνανται νὰ ἐγερθῶσι περὶ τῆς διὰ συγχρωτισμοῦ μεταδόσεως τῆς νόσου, ἢ τῆς μολυσματικότητος αὐτῆς, εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων, οὐδόλωσ ἢ νόσος μετεδόθη διὰ τοῦ στενωτέρου, ἐμμονωτέρου καὶ διακεστέρου συγχρωτισμοῦ, διότι τίς ἄλλος στενωτέρως διαρκῆς καὶ ἀδιάλειπτος δύναται νὰ ὑπάρξῃ συγχρωτισμὸς ἀπὸ τὸν τοῦ συζυγικοῦ βίου; Καὶ ὁμοῦ ἀριθῆλως καταφαίνεται ὅτι ἡ τοιαύτη στενὴ συνάφεια πασχόντων πρὸς ὑγιεῖς, καὶ δι' ὧν τῶν πρὸς μόλυσιν ἐπιτηδειοτέρων μέσων συγχρωτισθέντων, οὐδόλωσ ἐπηρέασε μετὰ συζυγικῶν βίων τοσαύτων ἐτῶν, καὶ ἔτων, ἢ πλείονων μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐτέρου τῶν συζύγων, οὐδέ κατ' ἐλάχιστον τὴν ὑγίειαν τῶν ἐπιζώντων συμβίων.

Ὅθεν, ἐὰν δίδωται μοι νὰ συμπεράνω ἐκ τῆς ἐμῆς πείρας στηρίζο-

μένης ἐπὶ γεγονότων, ὧν τὴν αἰτιολογίαν μετὰ πολλῆς ἐπιστάσεως καὶ ἀκριβείας ἠρεύνησα, ὅπως ἀνεύρω τὴν κυρίαν καὶ ἀμεσον αἰτίαν τοῦ εκκοῦ, γεγονότων, οὐδεμιᾶς ἀμφισβητήσεως ἐπιδικτικῶν, νομίζω ὅτι μετὰ πολλῆς ἐπιφυλάξεως δεόν νὰ παραδεχώμεθα τὰς παρὰ τινῶν ἰατρῶν δημοσιευθείσας παρατηρήσεις δι' ἃν πειρῶνται ν' ἀποδείξωσι τὴν διὰ συγκρωτισμοῦ, ἢ καὶ διὰ τῆς συνουσίας μετάδοσιν τῆς νόσου· διότι εἰς τὰς μικρὰς πόλεις πολὺ εὐκολώτερον, ὡς γνωστόν, ὁ ἰατρός δύναται νὰ παρακολουθήσῃ τὴν ἔξαρσιν, καὶ ἐξακριβώσῃ τὰς αἰτίας τοῦ εκκοῦ, ἢ εἰς τὰς μεγάλαις κέντρα τοῦ πληθυσμοῦ· διότι εἰς τὰς μικρὰς πόλεις δύναται εἰς ἰδίαις ἀντιλήψεως νὰ γνωρίσῃ πάντας σχεδὸν τοὺς κατοίκους οἰουδήποτε γένους καὶ ἡλικίας, τὸν βίον αὐτῶν, καὶ πάντα σχεδὸν τὰς κοινωνικὰς σχέσεις αὐτῶν. Ἐπίσης ἐν ὅλῃ τῇ εὐρύτητι αὐτῆς τὴν ἐξ αἵματος ἢ ἐξ ἀρχιστείας διὰ τῶν ἐπιγαμιῶν συγγένειαν τῶν διαφόρων ἀτόμων, καὶ ἐντεθεν βῆμα πρὸς βῆμα νὰ παρακολουθήσῃ τὴν γέννησιν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ ἀτόμου ἀπὸ τῆς νηπιακῆς αὐτοῦ ἡλικίας μέχρι τῆς ἀκμαίας αὐτοῦ. Ἐν εἰς τὰς μεγάλας πόλεις καὶ ἰδίως τὰς πυκνῶς κατοικουμένας ἀδύναται εἶναι ἐπακριδῶς νὰ ἀκολουθήσῃ τὰς τοιαύτας ἐρεῦνας, διότι ἢ ἐπ' ὀλίγων μόνον καὶ ἐράπαξ ἢ ἴδη τοὺς εἰς αὐτὸν προσερχομένους πάσχοντες, καὶ οὐδέποτε ἢ ἐπὶ τῶν ἐπακίδων, ἢ μετὰ πολὺν χρόνον καὶ ἐράπαξ πάλιν, καὶ οὐτε ἰὰ τοὺς γνωρίσῃ ἢ ἀννηθῆ, οὐδὲ ἢ ἢναι δυνατὸν ἐν ὅλῃ ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως νὰ γνωρίσῃ πάντας τοὺς συνδέοντες τ' ἄτομα δεσμοῦ. Ἐντεθεν δὲ νομίζω ὅτι ἀπόλυτος πίστις εἰς τὰς αὐτὰς πῶς συλλεγθεῖσαι παρατηρήσεις δὲν πρέπει νὰ δίδεται.

Ὅθεν, ἀνεκρεπτικῶν ἤδη τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος αἰτιολογίαν, δύναμαι, στηριζόμενος ἐπὶ τῶν ἰδίων μου παρατηρήσεων, νὰ παραδεχθῶ.

- 1.— Ὅτι ἡ φυματίωσις ἐν γένει πηγάζει καὶ γεννᾶται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ κληρονομικῆς καταγωγῆς.
- 2.— Ὅτι ἐκτὸς τῆς αἰτίας ταύτης εἰς τὴν γέννησιν καὶ τὴν ἐπέκτασιν αὐτῆς συνεισφέρει ὡς μέγιστα καὶ ἡ χοιράδωσις, ἢτις δεόν νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀμεσος παραγωγὸς αἰτία, εἴτε συγγενῆς εἶναι, εἴτε ἐπίκτητος, καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἢ νότος δύναται ν' ἀναπτυχθῇ καὶ εἰς ἄτομα, ὧν οἱ γονεῖς, ἢ οἱ ἀνιόντες συγγενεῖς αὐτῶν ἐξ αἵματος, οὐδέποτε ἔπαθεν ἐκ φυματίωσης.
- 3.— Ὅτι μόνον εἰς σπανίας τινὰς περιστάσεις δύναται ἡ φυματίωσις νὰ μεταδοθῇ ἀπὸ πάσχοντος τὴν νόσον ἀτόμου εἰς ὄλιγους ἄτομα, ἀλλὰ πρὸς τοσοῦτον ἀπαιτεῖται μόνιμος καὶ ἀδιόλεπτος συγγρωτισμὸς ἢ διαρκὴς διανομὴ ἐν τῷ θαλάμῳ τοῦ νοσηθέντος ἀρρώστου, ἵπως δὲ καὶ βελμὸς τις προδιαθέσεως τοῦ νέου ὑγιῶς ἀτόμου εἰς τὴν νόσον.
- 4.— Ὅτι ἡ φυματίωσις εἶναι νόσος μολυσματικῆ, ὡς ἀπεδείχθη ἐκ

τῶν διὰ τοῦ ἐνοφθαλμισμού γενομένων πειραμάτων, δι' οὗ σταθερῶς πάντοτε σχεδὸν δύναται νὰ μεταδοθῇ ἀπὸ τοῦ πάσχοντος ἀτόμου εἰς ὄλιγους ἄτομα, πρῶτον ἄτομον, ἀλλ' ὅτι μεγίστη διαφορά ὑπάρχει ὡς πρὸς τὴν μολυσματικότητα καὶ τὴν μετάδοσιν τοῦ νοσήματος μεταξὺ τοῦ τεχνιτοῦ ἐνοφθαλμισμού, καὶ τοῦ φυσικοῦ οὕτως εἶπεν.

ΠΕΡΙ ΑΜΜΩΝΙΟΥΡΙΑΣ.

ὑπὸ ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ Α. ΓΚΙΖΗ (ἐν Παρίσις).

(Συνέχεια· ἔρα σελ. 78).

Ἐν τούτοις ἀφ' ἐνὸς μὲν οἱ κκ. Bôchamps, Bastian καὶ Musculus ἐράνοντο ὄλιγους ἐν σπουδαίᾳ ἀντιθέσει πρὸς τὰς νέας θεωρίας, ἀφ' ἑτέρου οἱ Fellz καὶ Ritter, διὰ πειραμάτων λαμπρῶν καὶ καταλλήλως ἐκτελεσθέντων ἀπέδειξαν, ὅτι παρὰ τῶν κυνι ἢ εἰσοδῶς καυετῆρος, διαβαρῶνται ὑπὸ οὗρου τὴν ζύμωσιν ὑποστάντος, ἢ μᾶλλον ἢ ἔνεσι· αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐν ζύμωσει οὗρου ἐν τῇ οὐρική συσκευῇ, δὲν προκαλεῖ εἰμὴ βραδύτητα πρῶτον τινὰ ἀλλοκλητικότητα· ταυτοχρόνως, ὁ Colin (Bulletin de l'Acad. de Medecine 1875) ἐβεβαίωσεν, ὅτι παρὰ ταῖς βουτινῶν τὰς οὐρὰς φυσιολογικῶς ἀλλοκλητικῶς, ὄντα διὰ τὸν φυσικὸν ὄργανισμὸν ἐν ἐκ τῶν πλέον εὐνοικῶν μέσων, δὲν ἠδυνήθη νὰ προκαλέσῃ τὴν ἐλαχίστην ζύμωσιν, μολοντὶ ἐπαπειλημένως εἰσῆγαγεν ἐν τῇ κύστει αὐτῶν σωροὺς μικροζώων. Ἐπὶ τέλους ὁ docteur du Caral, (Gazette hebdomadaire 1876 p. 740) ἔδειξεν ὅτι παρὰ τῶν ἀνθρώπων οἱ κατώτεροι ὄργανισμοὶ δύναται νὰ πολλαπλασιασθῶσι καὶ ἐγκλιματισθῶσι ἐν οὐροῖς ἐντελῶς ἔχοντι, ἀλλὰ συμπεπτατα τῆς κύστεως οὕτης ὑγιῶς, δὲν βραδύνουσι νὰ ἐξέλθωσι ἐντελῶς ἐξ αὐτῆς, ἐνῶ τούναντίον, τῆς κύστεως δηλονότι πρῶτον, μένουσιν ἐν αὐτῇ καὶ ἀναπαράγονται ἐν ἀπείρῳ ποσότητι.

Τὰς νέας ταύτας θεωρίας πολλοὶ τῶν κλινικῶν ἠσπᾶσθησαν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ κ. Gosselin, ὅστις ἐνῶ κατὰ τὸ 1875 παρεδέχτο τὰς θεωρίας τοῦ Pasteur, ἔκτοτε δὲν ἐδίστασεν ὅπως παραδεχθῇ ὅτι τὸ πῦρον καὶ τὸ αἶμα εἶναι τὰ κύρια τῆς ζύμωσης στοιχεῖα (Gosselin, clinique chirurgicale de la Charité t. I. p. 519).

Ἐπίσης ἀνευρίσκομεν ὁμοίαν γνώμην τοῦ Ellis καὶ Lecocq, οἵτινες παραδέχονται ὡς ἀποδεδειγμένον ὅτι ἡ ἀμμωνιακὴ μετατροπὴ τῶν οὐρῶν παράγεται ταχέως ἢ βραδέως ἐν τῇ χρονίᾳ κυστίτιδι, νομίζοντες ὡς αἰτίαν οὐχὶ τὰ μικροζώα, ἀλλὰ τὴν λύμωσιν τῶν οὐρῶν ἐν ἐπαφῇ μετὰ ὀργανικῶν ὁμοειδῶν (Lecocq traité des maladies des reins et des alterations pathologiq. des urines p. 13 etc). Ἐπίσης, ὁ docteur

Curtis (de Boston 1877), ἀναφέρει ἐν τινι ἰατρικῷ περιοδικῷ τὴν δυνατὴν ὑπαρξίν κατωτέρων ὀργανισμῶν, ἐν ὑγιεῖ κύστει, χωρὶς τὰ οὖρα νὰ ὑποστῶσιν ἀμμωνιακὴν ζύμωσιν.

Ὁ δὲ νευροπαθολόγος Charcot (Maladies du système nerveux T. I. p. 129) ἐπέστησε τὴν προσοχὴν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ταχείας καὶ πρῶτου ἐμφανίσεως τῶν αἰμακτῶν καὶ πυωδῶν ἀμμωνιακῶν οὐρῶν πρὸς αἰμακτομίας προσβληθεῖσιν ἐξ ἀποτόμων βλαβῶν τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, ἀποδίδουσι τὸ τοιοῦτον κατὰ πᾶσιν πιθανότητι εἰς ἀλλοιώσεις τοῦ κυστικοῦ τοιχώματος, παρομοιάζων τοῦτο πρὸς τὰς τροφικὰς ἀλλοιώσεις τοῦ δέρματος ἃς ταῦτο χρόνως παρατηροῦμεν. Πρὸς δὲ ὁ κ. Le Dentu (traité des maladies de la prostate et de la vessie p. 226 καὶ 759) παραδέχεται ἐπίσης τὴν πᾶσιν τῆς κύστεως ὡς αἰτίαν τῆς ἀμμωνιουρίας.

Ἐπὶ τέλους ὁ καθηγητὴς καὶ σαφὲς διδάσκαλος ἡμῶν Felix Guyon (Leçons cliniques sur les maladies des voies urinaires 1885) λέγει τὰ ἑξῆς: «Ἡ Κλινικὴ μᾶς ἐδίδαξεν, ὅτι ὡς ἀναγκαίᾳ συνθήκη, ὡς ἔργον ἀπαρκείτου τῆς μονίμου ἀμμωνιουρίας εἶναι προηγουμένη νοσηρὰ κατάστασις τῶν οὐρῶν ὀδῶν» διὰ τοῦτο ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ μαθήματος, πρὸς τὸ πῦρον ἐν τοῖς οὐροῖς, εἴπομεν ὅτι ἐν τῇ ἀναμίξῃ τοῦ παθολογικοῦ τούτου προϊόντος μετὰ τῆς φυσιολογικῆς ἐκκρίσεως, συνίσταται ἡ πρώτη καὶ ἀναγκαίᾳ τῆς ἀμμωνιουρίας συνθήκη». Ἐπίσης λέγει ὅτι:

«Μεταξὺ τῶν ἀλλοιώσεων, αἵτινες χαρακτηρίζουσι τὴν ἀναγκαίαν νοσηρὰν κατάστασιν κατὰ τὴν ἀμμωνιουρίαν, εἶναι, ἡ φλεγμονὴ τῆς βλεννομεμβράνης τῆς κύστεως ὅτι κλινικῶς ἡ κυστίτις εἶναι τὸ ἐνεργόν ἐν τῇ ἀμμωνιουρίᾳ στοιχεῖον, ἡ ἐπὶ τῆς ὁποίας εἶναι τοσοῦτον κατὰ δὴλος, ὥστε εἴδομεν ὅτι εἰς διὰφορον βλαβῶν φλεγμονῆς τῆς κύστεως, ἀντιστοιχεῖ ἀκριβῶς διὰφορος σφοδρότης τῆς ἀμμωνιουρίας καὶ ὅτι ἡ ἐμφάνισις ἢ ἡ ἐλάττωσις αὐτῆς δὲν δύναται νὰ παρατηρηθῇ, εἰμὴ δεῖ ἡ φλεγμονώδης τοῦ βλεννοῦμένου ἀλλοίωσις καταπολεμηθῇ ἀποτελεσματικῶς, ὡς τοῦτο συμβαίνει διὰ τινος ἐγχειρήσεως».

Ἀλλὰ πῶς ἡ κύστις ἠδύνατο νὰ ἔχη ἐπὶ τῆς ἀμμωνιουρίας τοιαύτην ἐπίδρασιν τόσον θετικὴν, ἢ νὰ μαρτυροῦσι πλεῖστοι παρατηρήσεις, καὶ πῶς συνέβαινον ὥστε αὐτὴ ἢ ἀμμωνιακὴ κατάστασις τῶν οὐρῶν νὰ ἦναι τόσον πλήρης, τόσον σφοδρὰ ὅσον αἱ ἀλλοιώσεις ἦσαν ἀρχαιότεραι καὶ ὀξύτεραι;

Ἴδου ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπεμβάσεως τῆς πειραματικῆς σπουδῆς ἐπὶ τούτου δὲ ὁ docteur Guiard, (ancien élève du professeur Guyon) ἀπέδειξεν ὅτι πρὸς παραγωγὴν τῆς ἀμμωνιουρίας, ἀναγκαίᾳ εἶναι οὐ μόνον ἡ ὑπαρξίς τῆς κυστίτιδος, ἀλλὰ καὶ ἡ συνδρομὴ τῶν κατωτέρων ὀργανισμῶν, ἡ ἐπὶ τῆς αὐτῆς εἶναι ἀδιαφιλονεικῆτος, καὶ εὐλόγηται δύναται τις νὰ παρατηρήσῃ τὴν παρουσίαν αὐτῶν εἰς πᾶσαν ἀμω-

νιουρίαν καὶ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τῆς ἐξόδου τῶν οὐρῶν: οὐδέποτε παρατηρεῖται ἀμμωνιουρία ἄνευ κυστίτιδος, δύναται τις νὰ παρατηρήσῃ τὴν ἐμφάνισιν πληθῶς μικροοργανισμῶν ἐν οὐροῖς ἐντελῶς ὀξέσειν ἐπὶ ἀπυθῶν οὐδὲ καὶ πασχόντων κυστίτιδα ὁμοίως συμβαίνει παρὰ τοῖς ζώοις, ἐφ' ὧν πειραματικῶς προκαλοῦμεν κυστίτιδα ἀποκλείοντες ἐντελῶς πᾶσαν τὴν ἢ τῇ ἀτμοσφαιρᾷ μικροζῶων ἐπίδρασιν, μολοντι ὑπάρχει σφοδρότατη κυστίτις, ἡ ὀξότης τῶν οὐρῶν διατηρεῖται ἐντελῶς (Guyon).

Ἡ τῶν ἀνωτέρω λοιπὸν ἐξάγεται, ὅτι ἡ κυστίτις ἐπὶ τοσοῦτον εἶναι ἐπαρκείτου διὰ ἀμμωνιουρίαν, ἐφ' ὅσον οἱ κατώτεροι ὀργανισμοὶ διὰ τὴν αἰτίαν, πρὸς παραγωγὴν τῆς τοιαύτης τῶν οὐρῶν μετατροπῆς. — Ἡ κυστίτις λοιπὸν προετοιμάζει ἢ μᾶλλον καθιστᾷ τὸ ἔδαφος κατὰλληλον διὰ τὴν τῶν μικροζῶων πορείαν, καὶ παρῆχει αὐταῖς μέσον εὐνοϊκὸν ἐντελῶς ἀνεγκάστον, ἄνευ τῶν ὁποίων δὲν ἤθελεν εἶσθαι δυνατὸν νὰ καρποφρήσῃσι, διότι θὰ ἐστεροῦντο τροφῆς ἀπαραιτήτου πρὸς πολλαπλασιασμὸν αὐτῶν.

Παραθῶντες τὰ περὶ ἀμμωνιουρίας, ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν ἂν αἱ τῶν νεφρῶν παθήσεις ἐχῶσιν ἐπήρειάν τινα ἐπὶ ταύτης.

Εἶδομεν ἀνωτέρω τὴν ἀξιοσημείωτον ἐπίδρασιν τῆς κυστίτιδος, ἢν ὁμῶς εἰς τὸ προϊόντα τῆς παθολογικῆς τῆς κύστεως ἐκκρίσεως, ἀλλὰ καὶ τῶν νεφρῶν παθήσεως δύναται, ὡς καὶ αἱ τῆς κύστεως, νὰ δώσωσι χώραν εἰς ἀφρονόν τινα ἔκκρισιν πύου, καὶ μολογαῦτα ἐν ταῖς τοιαύταις περιπτώσει, σχεδὸν πάντοτε τὰ οὖρα διατηροῦσι τὴν ὀξύτητα αὐτῶν.

Ἦδὲ λοιπὸν νὰ ἐξηγήσωμεν τὴν τοιαύτην τῆς δράσεως διαφορὰν μεταξὺ τῶν κυστικῶν καὶ νεφρικῶν ἐκκρίσεων;

Ἐν τῇ σπουδῇ τῆς ἀμμωνιουρίας ὁ κ. docteur Guiard, παρεδέχθη εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ὀξύτητος τῶν κατὰ Guyon λεγομένων νεφρικῶν οὐρῶν (urines rénales) ἀρκείατο οὐχὶ εἰς τὴν διὰφορον ποσότητα τοῦ πύου, ἀλλ' εἰς ἐλάττωσιν τινα σχετικὴν ἢ συνήθως ἀπόλυτον τῆς ἀναλογίας τῆς οὐρίας· καὶ ἡτις ὡς γνωστὸν ἐν τῶν μᾶλλον χαρακτηριστικῶν τῶν νεφρῶν σύμπτωμα εἶναι ἡ καλυουρία, καὶ ἢν ἡ ποσότης τῶν οὐρῶν μολογῶς τελευτῶνται μεταξὺ 3—4 λίτρων, ἢ δὲ ποσότης τῆς οὐρίας, εἰς ἐλάττην λίτρον ποικίλει ἀπὸ 3—5—6 γραμ., καὶ εἶναι ἐπὶ τοσοῦτον ἐπιπλεονεστερὰ καθόσον ἢ πᾶσιν ἀρχαιότερα καὶ βιουτέρα ἐπὶ, ἢ εἰρημένῃ βιολογικῆς ποσότης τῆς οὐρίας ὑπολείπεται τῆς φυσιολογικῆς, ὡς γνωστὸν ὅτι 22—24 γραμ., ἄρα κατὰ δὴλον γίνεται, ὅτι μίξ τοιαύτη ἀξιοσημείωτος ἐλάττωσις τῆς ζυμώσεως ὕλης, ὀφείλει ἀναγκαίως νὰ ἐπιφέρει ἀελογόν τινα ἐλάττωσιν τοῦ προϊόντος τῆς ζυμώσεως.

Θεραπεία τῆς ὀξείνης. — Κατὰ τὸν Mackenzie τὰ μάλιστα ἀνύει κατὰ τῆς ὀξείνης, καὶ δὴ συνυπαρχούσης φλεγμονῆς τῶν βινκῶν χοανῶν καὶ τοῦ λάρυγγος μετὰ ἀφρόνου βλεννοπονώδους ῥύσεως, ἢ ἐξῆς διάλυσι:

Rp.	Mercur. Sublim. corros.	Gr.	1.
	Solv. in		
	Aq. Laur. ceras.	Unc.	2.
	add.		
	Aq. destillat.	»	16.
D. S.			

Τὴν διάλυσιν ταύτην μεταχειρίζεται διὰ ψεκαστήρος μετὰ προηγουμένην ἀπόμαξιν καὶ ἀφαίρεσιν ἀπὸ τῶν πασχουσῶν χωρῶν τῶν τυρῶν ἐσχαρῶν καὶ τῆς προσκεκολλημένης παχίαν βλέννης. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς θεραπευτικῆς ἀγωγῆς ὑπῆρξαν ἀριστα κατευναζούσης ἐπισημῶς τὰ τῆς ὀξείνης συμπτώματα καὶ συγχρόνως διασκεδάζουσας τὴν τότε δυσάρεστον καὶ ὀχληρὰν τοῦ κακοῦ ἀσμήν. Γ.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

SIROP D'HYPO-PHOS-PHITES DE FELLOWS.

Παρασκευαζόμενον ἐν Νέῳ Ἰόρκῳ ὑπὸ τοῦ χημικοῦ
JAMES FELLOWS.

Τὸ περὶ οὗ πρόκειται σκεύασμα ἐνέχει:

Τὰ κυριώτερα τοῦ ζωϊκοῦ ὀργανισμοῦ συστατικά, Κάλιον καὶ Γάτανον. Ἀξιωματικὰς ἐνώσεις, Σίδηρον καὶ Μαγγάνησον Γονικά, Κινίνην καὶ Στρυγνίνην. Καὶ τὸ ζωϊκὸν Οσμωλεώδες συστατικόν, τὸν φώσφορον.

Διαφέρει πάντων τῶν ἄλλων ὁμοταγῶν σκευασμάτων διότι εἶναι εὐάρεστον τὴν γεῦσιν, ἐνεργεῖ ἐπὶ τοῦ στομάχου εὐνοικῶς, καὶ οὐδὲν ἐπιγίνεται κακὸν ἀπὸ τῆς παρατεταμένης αὐτοῦ χρήσεως.

Μεγάλην ἐκτίμησιν ὑπόλαψεν ἐν Ἀμερικῇ καὶ Ἀγγλίᾳ διὰ τὸ ἀνύσιμον τῆς χρήσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Θεραπείαν τῆς φύσεως, τῆς χρονικῆς βρογχίτιδος καὶ ἐτέρων τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων παθήσεων. Οὐχ ἤτον δὲ ὠφελεῖ καὶ κατὰ ποικίλων νευρικῶν νόσων, ὡς καὶ κατὰ τῆς ἀτονίας. — Δι' ἰατρικὰ αὐτοῦ ἐνέργειαι ἀποδοτέαι εἰς τὰς τονωτικὰς

καὶ θρεπτικὰς αὐτοῦ ιδιότητας δι' ὧν αἱ διάφοροι ὀργανικαὶ λειτουργίαι ἐνεργεῖται εἰς τὸ κατὰ φύσιν. Οὕτω καὶ αἱ περιπτώσεις ἐνδείκνυνται τῆς ἐννευρώσεως τόνουσις διὰ τονωτικῆς Θεραπείας, τὸ σκεύασμα τοῦτο εἶναι τὰ μέλα ὠφέλιμον. Ἐνεργεῖ ταχέως, διεγείρει τὴν ὄρεξιν, ρυθμίζει τὴν πέψιν, διευκολύνει τὴν ἀποβρόχην καὶ μετὰ τῶν θρεπτικῶν οὐσιῶν μεταβαίνει εἰς τὴν κυκλοφορίαν. Ἐπίσης ὠφελεῖ καὶ κατὰ τῶν φρενοπαθῶν καὶ ἐν γένει πάσης νευρικῆς παθήσεως.

Ἐκάστη φιάλη περιέχει 8 οὔγγιας, ἢτοι 50 περίπου δόσεις. Βρίσκεται ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ κ. Κ. Ὀλυμπίῳ. Πᾶσα περὶ τούτου ἐγγεῖα ὠρίσται μόνον διὰ τὸ ἰατρικὰ περιοδικά.

ΔΙΑΛΥΣΙΣ ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΡΕΑΤΟΣ.

PARA L. ROSSENTHAL.

Σκευαζομένη εἰς τὸ φαρμακεῖον τῆς Αὐλῆς ἐν Jena (Γερμανία)
PHO R. SLUTZ.

Ἐρθευθεῖσα ἐν Βρυξέλλαις, ἐν Ἀλλῃ, ἐν Φρανκφούρτῃ καὶ ἐν Βιέννῃ.

Ἡ διάλυσις αὕτη ἐνέχει ἅπαντα τοῦ νοσοῦ κρέατος τὰ θρεπτικὰ συστατικά πληρῶς τοῦ λίπους καὶ τῶν νεύρων. Οὐδόλιος διεγείρει πεπτομένη καὶ ὑπὸ τῶν λίαν ἀσθενῶν στομάχων τῶν οὐδὲν ἕτερον στερεῶς ἢ ὑγρῶς τροφῆς εἶδος ἀνεχομένων, προς δὲ κίετῆται γεῦσιν λίαν εὐάρεστον ὀπτοῦ κρέατος.

Περὶ τῆς διαλύσεως ταύτης πολὺ μετ' ἐπαίνων λόγος γίνεταί ἐν τῷ συγγράμματι Sammlung, klinischer Vorträge ὑπὸ Richard Volkmann ἀρ 62, καὶ ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ Wiel, ὡς καὶ ἐν τοῖς περιοδικοῖς Gesundheit ἀρ. 14. 1882 καὶ Wiener Medicinal Presse ἀρ. 2. 1883.

Γενικὴ ἀποθήκη ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς Eastern Agency, ἐν Ἀθήναις δὲ γίνονται δεκταὶ παραγγελίαι εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Γαλλοῦ καὶ τὸ Φαρμακεῖον Α. Γερράχη. Ὁδ. Μόλωνος.

ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΙΑ (OFFICINE)

ἢ συλλογὴ τῶν κατὰ τὴν πρᾶκτικὴν φαρμακοποιῶν.

διελκμζάνουσα

Ἐπιληψίαν ἀπασιῶν τῶν φαρμακοποιῶν, τῶν ἰατρικῶν καὶ φαρμακευτικῶν συνταξαγωγῶν τῶν διαφόρων ἐπιχειρησῶν. Τοξικολογίαν, ἢ τὸν τρόπον τοῦ ἀνιχνεύειν τὰ δηλητήρια. Φαρμακευτικὰς δοκιμασίας. Φαρμακοποιῶν κτηνιατρικῆς, ὁμοιοπαθητικῆς. Θεραπευτικὸν ἐγκόλιον, ἅπαντα τὰ νέα φάρμακα. γενικὴν τῶν φαρμάκων διατίμησιν.

PHO DORVAULD.

Ἐκδοσις 10ῃ ἐντελῶς ἀνασκευασθεῖσα· ἐκ 1000 σελ. κείμενον. Σχήματα ἐν τῷ κειμένῳ. Ξένη ὀνοματολογία.

Εὐρίσκεται ἐν Ἑλλάδι εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Γαληνοῦ.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ διὰ τὸν Γαληνὸν εἶναι δευτεῖαι εἰς τὸ γραφεῖον αὐτοῦ δδ. Πινακοτῶν 8, καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς EASTERN AGENCY Karakouy Deirmen Han.

Ἡ διεύθυνσις EASTERN AGENCY ἐπιφορτίζεται τὰς ἀγγελίας διὰ τὰς ἐν Ἑλλάδι καὶ τὸ ἐξωτερικὸν ἐφημερίδας. Δίδει ἐμπορικὰς πληροφορίες περὶ Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ὑποδεικνύει ἐπὶ τῆς αἰτήσεως εἰς τὰ ἐν Εὐρώπῃ καταστήματα τοὺς καλλιτέρους ἀντιπροσώπους διὰ τὴν κατανάλωσιν τῶν προϊόντων. Προμηθεύει τέλος ἐξ Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς βιβλία, ἐργαλεῖα, καὶ παντὸς εἶδους ἀντικείμενα χρήσιμα εἴτε διὰ τὸ ἐπάγγελμα εἴτε διὰ τὴν ἰδίαν τῶν κ. ιατρῶν καὶ φαρμακοποιῶν χρῆσιν.

Καροράματα

εἰς τὴν περὶ φυρμιώσεως τῶν οὐροποιητικῶν ὀργάνων διατριβὴν Βαρθολομαίου Α. Γκίλη ἐν Παρισίοις.

Ἄριθ. Γαλην.	11	σελ.	170	ἀντὶ ἀλλοιωθῆ	=	ἐκδηλωθῆ
»	»	13	»	197	»	σπέρματι = συστήματι
»	»	13	»	198	»	δικόνιου = διαπόησιν
»	»	13	»	198	»	ἀνόητοι = εὐνόητοι

BIBLIOGRAPHIKON ΔΕΛΤΙΟΝ

Α. Δ. Γεωργιαντῆ. — Στοιχεῖα Ἱατροδικαστικῆς. Τόμ. Α'. Ἀθήναι 1885. Τιμὴ τοῦ ὅλου συγγράμματος Δρ. 250 πληρωτέαι ἐπὶ τῇ περὶ λαβῆ τοῦ Α'. τόμου. Εὐρίσκεται εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον κ. Μπέκ.—Ο Β'. τόμος ὑπὸ τῆς πιεστήριας.

Publications du Progrès médical. Paris. 14. Rue de Cernes.
DE L'APHASIE
et de ses diverses formes
par L. D' BERNARD.
Un volume in 8° de 271 pages, avec 32 figures.— Prix 4 fr.

D'ESPINE et **PICOT.** — Πρακτικὸν ἐγχειρίδιον τῶν νοσημάτων τῶν παιδῶν. — Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ **Κ. Κουρκαζέϊου** μετὰ σημειώσεων καὶ προσθηκῶν καὶ πλήρους θεραπευτικοῦ ἐγχειρίδιου ἐν τέλει τοῦ συγγράμματος. — Τιμὴ τοῦ ὅλου συγγράμματος Δρ. 16.